

ҲАМ СУРЪАТ, ҲАМ СИФАТ

Икки 17 ХВ 1,8 маршал те-
рак агрегати пахтазорда охи-
ста сузмокда. Трактор рулчи
хўжалигининг энг тажрибали
механик-ҳайдовчилари бош-
қарашли.

Бир неча йилдирки бу икки
механизатор ўзaro мусобақа-
лашб мехнат қилмокда. Бу
йил ҳам улар мехнатда
беллашиб, ўз агрегатлари бу-
керларидан камда 150 тонна-
дан «оқ олтин» тўкишга аҳд
қилганлар.

— Теримда суръатга ҳам,
сифатга ҳам алоҳида эътибор
берилмиш, — дейди «пўлат от»
суюричси Аманолли И. — Бу-
нинг учун терим машини-
си шикдёлларини ўз вақтида
созлаб, ювализмиш. Натикда
пахта ерга тўкиляпти. Бу
йил колхоз правленисиди си-
фатли терилган ҳар бир тонна
пахта учун қўшимча 20 про-

центдан мукофот пули белги-
лаган.

Абдуллоҳ Аҳмедов ҳам мусо-
бақадош фикрини қўллаб-қув-
ватлайди.

— Агрегат соз бўлса, кўз-
ланган маррани бемалол эгал-
лавериш мумкин. Ўзимиздан
қилс. Ҳар биримиз кунига
бункерлардан 8—10 тоннадан
«оқ олтин» тўкимокдамиз.

Мусобақадош механизатор-
лар мехнат қилмаган Урта
Чирчиқ райониди Ким Пен
Хая номли колхознинг Нисом
Отабеков бошлиқ бригадасида
пахта йиғим-терими қизғин
тус олган. Заршунослар шу
кунларда йиллик планининг 3—
6 проценти миқдорда пахта
таёрлашляпти. Бригада аъзолар
хўшдорлигини 37 центнер-
га етказиш учун кун сайин
суръатга-суръат қўшиляпти.

Ш. АЛИЕВ.

Ривоват Салимова бу йилги мавсумда 8 тонна пахта териб тошириш мажбурияти-
ни олган. У айни кунларда хирмонга 200 килограммдан «оқ олтин» тўкиб, Бўка рай-
ониди Фрунзе номли колхознинг кўп миң килограммчун теримчилари орасида пеш-
қадамлик қилаётир.

«Ленинскии путь» колхоз-
и заршунослари пахта йи-
ғим-теримини ҳар томонла-
ма намунади уюштириб
Коммунистик райони хўжа-
ликлари орасида карвонбо-
шлик қилишляпти.

— Пахтакорларимиз ҳар
йили ҳақ хўжалик плани
ва социалистик мажбурият-
ларини районда биринчи-
лар қатори бажариб кели-
шляди. Бу йил ҳам теримда
пешқадамиз. Аммо, ташаб-
бускорлик масъулияти куч-
ли бўлар экан. Давлатга
пахта сотиш баҳсида иккин-
чи ўринда бораётган хўжа-
ликдан қариб тенг баро-
бар ўзиб кетган бўлсакда,
ташабускорликка яраша
суръатни бўшатиримай, мар-
рага биринчи бўлиб етиб
келиш учун янада тайрат ш-
жоат қўрсатиш ишлашга тў-
ри келаётир.

Колхоз правленисиди
сўхбатимиз партия комитети
секретари Яамшид Фай-
зуллаевнинг ана шу сўзла-
ри билан бошланди. Аввало
шунинг таъкидлаш керакки,
қарда чуқур масъулият
ҳис қилган ҳолда иш юри-
тилса, ўша ерда муваффа-
қият бўлади. «Ленинскии
путь» колхозининг пахта йи-
ғим-терими билан банд йи-
ллар ҳар бир аъзоси, мута-
хассис ва раҳбарлар ўзига
ишониб тоширишган иш
масъулиятини тўла тушу-
ниб, уни бекуму-куст бажари-
шга қийналяпти. Шунинг
учун ҳам хўжалик кунига
5—6 процент миқдориди
пахта тошириб, районда
карвонбошлик қилмокда.

КПСС Марказий Комите-
тининг июль (1978 йил)
Пленуми қарорлари ва
Урток Л. И. Брежневнинг шу
Пленумда «СССР қишлоқ
хўжалигини янада ривож-
лантириш тўғрисида» қилган
доқладиди колхозчилар ўр-
тасида чуқур муҳокама қи-
линиб, атрофликлар ўганиб
чиқилганлидан сўнг, хўжалик
аъзоларининг ташаббускор-
лик руҳи кучайди. Колхоз
правленисиди, партия комитети,
насаба союз ва комсомол
ташкilotлари коллективнинг
бутун куч-тайратини пахта

Колхоз коллективи 2 йил-
дан бери йиғим-теримда
инновацион методини му-
ваффақият қўлга келти-
рляпти. Мажмуд 34 та терим
машинаси, 135 та тележка
«Ленинскии путь», «Мар-
казий ва Ленин номли уча-
сткларда алоҳида-алоҳида
тузилган терим-транспорт
отрядлари ўртасида пахта
майдонига қараб тақсимлан-
ган. Ҳар бир механик ҳай-
довчиға аса алоҳида майдон
ақратиб берилган ва бешта-
дан тележка бириктириб
қўйилган. Механик-ҳайдов-
чилар график асосида иш-
лаб, машина теримини ту-
таётганлариди кейин, бу
майдонларда тузилган пахта
теридан агрегатлар,
сўнгра аса қўсқан теридан
машиналар иш бошляди.

Терим транспорт отряд-
ларининг кундалик график-
тошириш асосида аниқ иш-
лашлари учун маълумли ме-
ханизаторлар ва ремонтчилардан
тузилган учта гуруҳа улар-
га бевосита далаининг ўзида
техник хизмат қўрсатмокда.
Бу гуруҳалар энг зарур ҳа-

тиёт қисмлар билан тўла
таъминланган. Айрим ҳол-
ларда терим агрегатини дала-
нинг ўзида тузатишнинг
имкони бўлмаса бу агрегат
колхознинг марказий уста-
хонасига олиб келинади. Бу
ерда тажрибали механик,
токарь, пайвандчи ва слесар-
лар кечало-кундуз навбатчи-
лик қилишляди. Улар учун
беш кишлоқлик дам олиш хо-
наси жиҳозлаб қўйилган.

Йиғим-терим суръатини
бўшатиришда таша-
ри машина терими сифатида
ҳам жиҳодли эътибор берила-
ётир. Ҳар бир участка учун
алоҳида тузилган сифат но-
мисияси мунтазам дала

карвонбошлик қилишляпти.

Колхоз бадий ҳаваскорларин
биринчи қаторда тузатишнинг
имкони бўлмаса бу агрегат
колхознинг марказий уста-
хонасига олиб келинади. Бу
ерда тажрибали механик,
токарь, пайвандчи ва слесар-
лар кечало-кундуз навбатчи-
лик қилишляди. Улар учун
беш кишлоқлик дам олиш хо-
наси жиҳозлаб қўйилган.

Йиғим-терим суръатини
бўшатиришда таша-
ри машина терими сифатида
ҳам жиҳодли эътибор берила-
ётир. Ҳар бир участка учун
алоҳида тузилган сифат но-
мисияси мунтазам дала

карвонбошлик қилишляпти.

Колхоз бадий ҳаваскорларин
биринчи қаторда тузатишнинг
имкони бўлмаса бу агрегат
колхознинг марказий уста-
хонасига олиб келинади. Бу
ерда тажрибали механик,
токарь, пайвандчи ва слесар-
лар кечало-кундуз навбатчи-
лик қилишляди. Улар учун
беш кишлоқлик дам олиш хо-
наси жиҳозлаб қўйилган.

Йиғим-терим суръатини
бўшатиришда таша-
ри машина терими сифатида
ҳам жиҳодли эътибор берила-
ётир. Ҳар бир участка учун
алоҳида тузилган сифат но-
мисияси мунтазам дала

карвонбошлик қилишляпти.

ЙИГИТ СЎЗИ БИТТА

А. Ҳатамов — Далварзин
фарзанди. Шу ерда тургани
ўстан, ўқиб ҳунар ўрганган
йигит. У камол топиб, нима-
гани эришган бўлса, ҳамма-
си мана шу дашти маскан
билан боғлиқ. Ойла қурди,
олти фарзанди ота бўлди.
Уи олти йилдан бери А. Ма-
вдонов номли совхознинг 6-
бўлимда механизаторлик
кабобини улуғлаб келляпти. Ў-
ган йили «зангори кемани»
бошқариб 135 тонна «оқ ол-
тин» териб берди. Бу йилги
аҳди аса 200 тонна.

Совхозда пахта йиғим-те-
рини бу йил янгида ташкил
этилди. Сифат ва самара-
дорликка бир хилда талаб
қўйилмокда. Биринчи терим-
да ҳар гектар ердан 20—22
центнер пахта териб олишга
эришган, ерга тўкиш, пайхон
қилиш ҳолларига йўл қўйма-
ган механизаторнинг ошғи-
оли.

— Мусобақа шартлари-
нинг шу йўсида ишлаб чи-
қилганлиги аниқ мудоаа бў-
лди. — дейди Абдуназар биз
билан сўхтади. — Бўлмаса
ҳар йили ким рул буратиши
билса пахта терим машина-
сига интилаварад эди. Энди-
ликда механик-ҳайдовчи ав-
вало касб маҳоратини эгал-
лаган, агротехника асослари-
дан ҳаббардор, ҳисобдон му-
тахассис даражасига эриш-
ган бўлиши керак. Ана шун-
дан хислатига эга бўлган
механизаторлардан бири —
меннинг мусобақадошим Мах-
муд Рибосовдир. У ўз агре-
гати билан 8—10 тоннадан
сифатли ҳом аса териб то-
ширмокда.

— Совхоз пахта штабнинг
ишчиларига хизмат қўрсатиш
масалалари билан шугулла-
нуви мутасаддис — 3-Дал-
варзини қишлоқ Советининг
раиси Н. Мамадалиев бу
йилги шаронтида механизатор-
лар ҳал қилувчи куч
эвалигини назарда тутиб,
уларга қўрсатилган из-
зат-ирсом тўғрисида таъ-
кирб шундай деди:

— Ҳар кун хўжалик дав-
латга 260—300 тонна пахта

созаётган экан, бу техника
шарофатиди нишондир.
Кеча совхоз далаларида 47
та машина жавлон урди.
Ҳар бир машинада ўртача
5—5.5 тонна пахта терилди.
6-бўлимдаги терим-транспорт
отряди айнаса унумли иш-
ладди — 8 та машинанинг
ҳар бирига 7.5—8 тоннадан
пахта тўғри қилиб, бўлим
бир кунда 62 тонна пахта
таёрлашга эришди. Бу —
йиллик планининг 5.5 проценти
тенгдир. Штаб аъзолари
ҳар механизаторларга яна-
да намунади хизмат қўр-
сатишга ҳаракат қилишляпти.

Ишчилар кооперативидан
кечган 1 та автодўноқ ҳар
кун дала айланди. 6 та ме-
дицина пункти, 9 савдо хо-
ндалари ўз иш қилуларини
дала шийонларига бошла-
шляди. Янгида илгор ме-
ханизаторларга гилам келтириб
берилди. Бу тадбирлар ме-
ханизаторларнинг ўзини-
ҳа ижобий таъсир қўрсатля-
пти.

Совхознинг пахта майдо-
ни 2300 гектарни ташкил қи-
лади. Ҳозиргача 850 гектар
пахтазорга машиналар кириб
чикди, ҳар гектариди 22—
23 центнердан ҳосил йиғиб
олиниди.

Бутун орав-умидимиз
сизларди, — деди дирек-
тор Илдор Аҳмедов. Аб-
дуназарнинг елкасига қўли-
ни қўйди. — Бу йилги маж-
буриятимиз анча катта —
совхоз она-Ватанга 7360 тон-
на «оқ олтин» армуғон этиш-
га ваъда берган. Ҳамма гап
райрат ва шижоатимизни
ана шу мақсадга сарфлаши-
мизда қолган.

— Эл-юрт ишончини а-
лбатта оқтаймиш, — деди бун-
га жавабон механизатор «пў-
лат оти»га минар экан. —
Чин коммунист сўзи бу!

Пахта фронтда кечани
кеча, кундузи-кундуз демай
жонобозлик қўрсатиб ишлаёт-
ган марду-майдонларнинг га-
лига ишонимиз.

А. АБДУБАННОВ,
Бектед району.

ПЕРУ КОММУНИСТ- ЛАРИНИНГ ЮБИЛЕЙИ

ЛИМА. Бу ерда Перу
компартияси марказий ко-
митетининг мамлакат иш-
чилар сийфи жангавар
ташкilotига асос солин-
ган кўннинг 50 йилли-
гига бағишланган тантанали
мажлиси бўлди. Мажлисда
Перу компартиясининг раҳ-
барлари ва активлари, шунинг-
дек юбилей байрамиди
қатнашим учун бошқа мам-
лакатлардан келган қардош
коммунистик ва ишчи пар-
тияларнинг вакиллари, шу
жумладан КПСС делегацияси
ҳазир бўлиларди.

Мажлис қатнашчилари
КПСС Марказий Комитети-
нинг Перу компартияси мар-
казий комитетига йўллаган
таъриномасини баянлаб руҳ
билан кутиб олдилар.

(ТАСС).

ҲАҚҚОНИЙ ҒАЗАБ

НЬЮ-ЙОРК. Родения ирчи
режимининг бошлиғи
Смитнинг Вашингтон ижоза-
ти билан АҚШга келиши
халқро жамоатчилигининг
кенг доираларини газаблан-
тирди.

БМТдаги бир гуруҳа Аф-
рика мамлакатлари БМТ
Бош секретари К. Вальд-
хайм ва БМТ ҳафсизлик
кеңашининг раиси номига
расмий мактуб йўллаб, Аме-
рика маъмуриятининг гайри
қонуний режим бошлиғи ке-
лишига руҳсат бериш тўғри-
сидаги қарори муносабати
билан ғазаб ва кескин нороз-
илик билдирдилар. «Бир
гуруҳа Африка давлатлари-
нинг фикрича, — деб ўти-
рилади ҳужжатда, — бу қарор
АҚШ маъмуриятининг
Африка қитъасига нисбатан
қўқларга кўтариб манталган
«янги сиебат»ни, шунинг-
дек унинг инсон ҳуқуқлари-
ни ҳурмат қилиш ва ҳимоя
этишга саябат тўғрисидаги
баёнотларини шубҳа остида
қолдиради».

СОВЕТ деиғизчилари қардош социалистик вьетнамлик порт ишчилари билан яқин
дўстлик алоқаларини мустахкамламокда. Суратда: Хайфон портида совет теплоход
«Нван Коробцов»нинг капитан ердамчиси В. И. Иванов (ўртада) ва матрос И. И. Маг-
е [ўртада] вьетнамлик дўстлари билан.

В. Соболев фотос. ТАСС фотозвоникси.

ДҲНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ЧИНАКАМ

ДАМАШҚ. 9 октябрь.
(ТАСС). Сурия билан Совет
Иттифоқи ўртасидаги муно-
сабатлар халқларимиз ва
партияларимиз ўртасидаги
чинакам дўстлик ва ўзаро
маффаатли ҳамкорлик асо-
сида кун сайин ривожланиб,
мустахкамланиб бормокда,
деб ёзади Сурия Араб соци-
алистик Уйғиш партияси-
нинг органи «Ал-Баас» га-
зетаси.

Москвдаги Совет — Су-
рия музоаралари. Дейилари
мақолада, доимо ошқора
ричада ва самимий бўлиб
тошган СССР билан Сурия
ўртасидаги дўстона муноса-
батларни янада баянлаб по-
ноғата кўтарди.

КПСС Марказий Комите-
тининг Бош секретари, СССР

ДУСТЛИК

Олий Совети Президиуми-
нинг Раиси Л. И. Брежнев,
деб таъкидлайди сўнгра га-
зета, ўзининг Кремлдаги
нуқтада фаластинлик араб
ҳалқининг ўз миллий ма-
қодини барпо этиш, ўз дав-
латини вужудга келтириш ҳу-
қуқини ҳамда Исроил қў-
шинларини 1967 йилда бо-
сқин олинган барча араб ер-
ларидан олиб чиқиб кетиш
зарурлигини уқитиб ўтди.
Совет Иттифоқи раҳбари
Яқин Шарқда жоғронни
одилона ҳар тарафлама ба-
рарлаб этишга хилоф равиш-
да сепарат бйтимлар тузиш
сиебатини қоралади.

Президент Х. Асаднинг
СССРга қилган расмий ви-
зити Яқин Шарқда вужудга
кечган шаронти ва Араб—

АСОСИДА

Исроил тангитининг моҳия-
тини ниқалла томон тўла-
тунинг тангитининг қўрсати-
ди, деб ёзади «Ал-Баас» га-
зетаси.

Сурия, деб таъкидлайди
газета, Совет Иттифоқи би-
лан муносабатларини чуқур-
лаштиришга, ўз мудофаа қў-
биятининг мустахкамлаш со-
ҳасида Совет Иттифоқининг
қўллаб-қувватлашга эри-
шишга интилоб қолмай,
айни вақтда империализм
нинг сиебатига қарши ку-
рашининг сиесий стратегияси-
ни СССР билан биргаликда
ишлаб чиқишга ва бу кураш-
га социализмининг барча қу-
дратлари ҳамда дўстлани ва
араб миллий овозли ҳаракат-
лиги тараққий қилуларини
жалб этишга ҳам интиломо-
да.

АМЕРИКА МОНОПОЛИЯЛАРИНИНГ

ЗУРАВОНЛИГИ

ВАШИНГТОН. 9 октябрь.
(ТАСС). АҚШ Латин Аме-
рикасига иқтисодий восита-
лар билан сукулиб киришни
кучайтирмокда. Қўтанинг
беҳиссоз табиий бойликлари,
арзон ишчи кучи Америка
монополияларини жуда қи-
язитирмокда. Шу кўнға
мамлакатларда жингтаб
Америка компаниялари иш
қўрсатди. АҚШнинг шу ре-
гионда бевосита капитал
маблагини 27 миллиард дол-
лардан ошди. Ривожлани-
ган мамлакатлардан Аме-
риканинг барча ҳусусий ка-
питал маблагларидан салкам
80 проценти Латин Аме-
риканинг улўшига тўғри ке-
лади.

Америка капиталига қар-
аиллик Латин Америкаси
мамлакатларининг жуда кат-
та таъки қарздорлигига са-
баб бўлди. Ҳозир бу мамла-
катларнинг таъки қарзи 80
миллиард долларга етди.

ВСР ҲУКУМАТИНИНГ МАЖЛИСИ

ХАНОН. ВСР ҳукумат
кеңашининг бош министри
Фам Ван Донг раислигида
бу ерда бўлиб ўтган мажли-
сида шу нараса таъкидланди-
ки, рўй берган табиий офат-
ларнинг айланиб оқибатлари-
ни бартараф қилиш учун Ве-
тнам халқи иштирокида за-
рур шарт-шароитлар мажмуд
қўқларга келган Вьет-
нам халқининг табиий офат-
лар оқибатларини тўғатиш-
га, қишлоқ хўжалик ишлаб
чиқаришини ўстиришга та-
минлаш учун бутун куч-тай-
ратини сарфлашляпти. Ветан
дурилиши ва уни ҳимоя қилиш-
да янги-янги тадбирларга
эришиш учун шаронт яра-
тишга ҳамда 1978—1979
йил қиш ва қиш-қўшам фас-
лида қишлоқ хўжалик маҳ-
сулини етиштиришни қўлай-
лаштириш асосида 1976—1980
йилларга маъжлакатдан дав-
лат планиди қатнаб вази-
фалар муваффақиятли бажари-
лишига ишонч изҳор этилди.

(ТАСС).

АХЛОҚИЙ НОРМАЛАР— КАМОЛОТ МЕЗОНИ

«КПСС XXV съезди та-
лаблари асосида шахсий со-
ставни ахлоқий тарбиялашни
тақомиллаштириш проблемалари
тағйини бағишланган на-
мий-амалий конференциядан)

ФЕЛИКС Эдмундович Дзер-
жинский милиция ходимлари-
ни совуқ бошли, қайноқ қалб-
ли ва покиза қўли кишилар
бўлиши керак, деб таърифла-
ган эди. Мана шу кишиларнинг
меҳнаткашларини коммунистик
ахлоқ нормалари руҳида тар-
биялашдаги роли салмокчи-
дир.

Тошкент шаҳар партия ко-
митети пропаганда ва агитация
бўлими, Тошкент шаҳар ик-
роия комитети Ички ишлар бош-
қармаси ҳамда шаҳар «Янги
жамияти бирлигида ташкил
эган «КПСС XXV съезди та-
лаблари» асосида шахсий со-
ставни ахлоқий тарбиялашни
тақомиллаштириш проблемалари
тағйини бағишланган на-
мий-амалий конференция бу борадаги
дастлабки ийрик тадбир экан-
лиги билан диққатга сазовор-
дир. Илмий-амалий конферен-
циянинг Тошкент шаҳар ик-
роия комитети Ички ишлар бош-
қармасининг бошлиғи милиция ге-
нерал-майори И. Ф. Саторов
кириш сўзи билан очди. Ислам
Гафорович шаҳар ички иш-
лар ходимлари фаолияти ва
уларнинг олдиди турган вазир-
валар ҳақида қисқача гапир-
ди. Узбекистон Компартияси
Тошкент шаҳар комитетининг
секретари М. Ф. Солдатов
«КПСС XXV съезди қарорлари
асосида ходимларда аниқ ҳа-
тий позицияни шакллантириш
бўйича уларни ахлоқий тар-

биялашда партия ташкилотла-
рининг роли» деган мавзуда
доқлад қилди.

Совет жамияти коммуни-
стик руҳини йўлдан қанчалик
олга бергани сайин меҳнаткаш-
ларини голий жиҳатдан тар-
биялаш, янги кишини шакл-
лантириш проблемалари шун-
чалик катта аҳамият касб эте-
веради, — деди доқладчи. —
Кишиларнинг қўриқли меҳнат-
тисиз, маълумотсиз комму-
низм куриш мумкин эмас.
Меҳнаткашларини коммунистик
ахлоқ нормалари асосида тар-
биялашга барча голий форма
ва асослар, партия ташкилот-
ларининг барча ташкилотчи-
лиги тарбиялаш ишлари сафарбар
этилгади. Бу аса, расмийликни,
юзбекиликни етирмайди.
Шунинг учун ҳам маъмур ишда
ақли филрларин аниқ амалий
билан билан, ҳаётини мисоллар
билан ўзай боғлаб олиб бо-
риш зарур. Худди шундан
ўзай боғлиқликни биз урток
Л. И. Брежневнинг «Кичик ер
ва «Кичик иш» асарларида қу-
ришимиз мумкин.

Партия ва ҳукуматимиз ми-
лиция ходимларини коммуни-
стик руҳинининг кун сайин
ўсиб бораётган талаблари асо-
сида тарбиялаш бўйича қатор
ҳужжатлар қабул қилган.

Милиция ходимларининг ма-
данияти, ахлоқи масалалари-
нинг қўйилган қўйилиши со-
циалистик демократиянинг му-
тазам тарқатишти, совет киши-
лари маънавий онгининг тобо-

ра ўсиб бориши билан боғлиқ-
дир. Ички ишлар органлари
жамият орасида тарбиялаш иш-
ларини ташкил этишда муҳим
роль ўйнайди. Бундан бирнеча
йил муқаддам меҳнаткашларини
жамиятимизга ёт бўлган қўри-
қилар — ичкиликбозлик, бе-
зорилик, ахлоқсизлик ҳара-
катларига қарши курашга жалб
этилган форма — жамоатчи-
лик ва милиция таъин пунктла-
ри вужудга келган эди. Ҳозир
Тошкентда 93 таъин пункт,
770 қўйилли халқ дружиналари
бўлиб улар ўз сафарларида
44 миң кишини бирлаштирган.
Ҳамза, Ленин, Чилонзор рай-
он ик-роия комитетлари ички
ишлар бўлимлари жамоатчи-
лик билан ҳамкорлигида иш-
лашнинг яқин намуналарини
қўрсатишмокда.

1-ушсоллик
комбинати, Тошкент трактор
заводи, Чимкент қўқаси, Чи-
лонзорнинг 26-қаватлиги та-
ъин пунктларининг фаолияти
мақтовга лойиқдир.

Буллардан ташқари, бирнеча
йилдан бун раҳбар ходимлар-
нинг бригада бўлиб завод ва
фабрикаларни ишчилари, ўқув
юртларининг ўқитувчилари
ҳамда студентлари, ётоқхона-
ларда яшовчилар ҳузурида бў-
либ леқия ва сўхбатлар ўтқа-
зишлари одат тусига кириб
қолди. Чалов номли авиация
ишлаб чиқариш биришмасида,
тўқимачилик комбинатида, Ок-
тябрь революцияси номли
тепловоз вагон-ремонт заво-
ди, «Ташсельмаш», «Узбексель-
маш», «Ташкентсельмаш», элек-
трон техника, «Микониди», тра-
ктор ва асбосозлик заводларида,
153-қурилиш трестиди, 1-
ушсоллик комбинатида ана
шундан урчуллар ўтказилди.

Худди шу йилларда кейинча-
лик қонун ва жамоат тарбия-
ни бўлиш ҳоллари сезиларли
даражада камайди, асбосозлик
заводиди аса кейинги ўч
йилда биронга ҳам қонунбу-
зарлик қайд қилчиди. Меҳ-
наткашларини ҳуқуқ билликлари
асосида тарбиялашда В. За-
йцев, П. Бегельман, У. Тожи-
нов, А. Урунов, М. Салоҳидди-
нов, А. Федосимов, У. Ази-
мов, Б. Федосимов, А. Ресу-
лов ва бошқа кўлаб ходим-
лар аниқ қатнашшмокда.

ИККИ КИТАБ ОВОЗИ — ДУСТЛИК ПАРВОЗИ

ХАЛҚЛАРНИНГ муҳим социал ҳолати учун курашда маданият арбобларининг роли ҳақда катта. Уларнинг катта оғзиди — ёзувчиларининг ҳақиқатини аниқлаш ва аниқлаш. Бу бежиз эмас. Адабиёт инсоният бирлигига, халқлар ўртасида дўстлик ва бир-бирини ҳурмат қилишни мустақамлашга, тинчлик учун курашга хизмат қилади.

Осиё ва Африка ёзувчиларининг ҳаракати катта кўлдан босиб ўтди. 1956 йилдаёқ Ҳиндистон пойтахти Дехлида Осиё мамлакатлари ёзувчиларининг биринчи Конференцияси бўлиб ўтди. Унда 17 мамлакат адабиётчилари қатнашган эдилар. Ана ўшандаёқ бир-бирларини фақатгина исми-шарифлари ва китоблари орқалигина билган инжодкорлар

ДЕХЛИ. Конференциясининг аввалиги адабиётчилар учрашуви сифатидагина ўтказиб кўзда тутилган. Лекин мунозаралар давомида анжуман қатнашчиларининг эстетиканинг ўзига қизиқтириб қолмаётгани, ёзувчилар интимий ҳаёт, халқ тақдирини билан бевосита алоқани ҳис этганликлари яққол намоён бўлди. Осиё ёзувчиларининг вакиллари ўз кўзларини бир-бирларини, миллий озоодлик ва маданий тараққиёт учун курашнинг заруратини тушуниб, Дехли конференциясининг ўзларининг дастлабки қадамлари деб ҳисоблагандилар.

Шунинг учун ҳам совет делегациясининг 1958 йилда Тошкент шаҳрида Осиё ва Африка ёзувчиларининг би-

лар ва мунозаралар, Осиё ва Африка мамлакатларининг кўпгина ёзувчилари ҳамда ёзувчилар бирлашмалари учун ташкилий ва ижодий фаолиятнинг жанговар программаси бўлиб қолди.

Дехлидаги учрашувда Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг бешинчи Конференцияси 1973 йилда Олмаотада ўтказиб, тўртинчи қарор қабул қилинди. Бу конференцияда энг ақил, долзарб масалалар муҳокама қилинди. Улардан бири Осиё ва Африка ёзувчиларининг империализмга мустақамлаш, ирқчилик ва агрессияга қарши курашдаги роли ва ўрни, уларнинг социал қайта тиклаш ва янги ҳаётни қуриш учун курашдаги роли ва ўрни деган масалалардир. Конференция қатнашчиларини адабиётда ижодий қаҳрамон образи қандай бўлиши ҳақиқати, миллий озоодлик учун курашнинг, социалистик ҳаётни қуришнинг — янги инсоннинг қандай бўлиши тўғрисида фикр алмашдилар.

Серкўш Ўзбекистон пойтахтида ўтказилган дастлабки конференцияда тутилган «Тошкент руҳи» тинчлик, тараққиёт, демократия ва социализмнинг реал қулиги аниқлангани Олмаота конференциясида яққол намоён бўлди.

Сафронов, Мирзо Турсунзода, Ойбекдан иборат Совет ёзувчилари гуруҳи Покстонга сефёр қилди. А. Сафронов билан Ойбек ўз таассуротларини бир туркум мақола ва очеркларда акс эттирган бўлсалар, Н. Тихонов ҳамда Мирзо Турсунзодалар ҳикоя ва шеърлар ёздилар.

Мирзо Турсунзодиннинг «Осиё овози» шеъри А. Сафронов айтганидек, «Осиё ва Африка халқларининг чинакам сиёсий манифести» бўлиб қолди.

Шарқ мамлакатлари мавзунинг совет адабиётида акс эттирилишига қозоқ адабиёти ҳам катта ҳисса қўшди. Кўпгина яхши асарлар дунёга келди. Мухтор Азизовнинг Ҳиндистон тўғрисида ёзган аҳолиб очерки, Анвар Олимжоннинг публицистикаси ва тарихий прозаси, Олжас Сулеймоновнинг шеърлари шулар жумласидандир.

Турман адаби Бери Кер-Бобоев янги халқлар адабий конференцияларида ўз республикаси ва ўз халқининг вакили сифатида иштирок этган. У ҳам ўзининг Ҳиндистондан Африкага қилган сафаридан олган таассуротлари тўғрисида «Ўзгал ўлка» китобини ёзиб берганди.

Ўзбек адаблари ва шоирлари ҳам Шарқ мамлакатлари-

шоир Мухаммад Солиҳ Совет Шарқи кишиларининг ҳаётини кўриб доғ қолди. У ўзининг «Халқим сизга салом ўқлайди» шеърларида миллий озоодлик ҳаракати босиб ўтган йил ҳақида, Богдод ва Тошкент қардошлиги ҳақида ҳикоя қилади.

Мозамбик шоири Марселино Душ Сантуш «Келажак ёдуси» шеърларида «Келгиндилар зўлим» тўғрисида, «Озоодлик муҳаббат», Осиё ва Африка халқлари, бирдамлик ҳақида сўз юртади. «Тошкентда турли кўллар кенг ёрқин йўлга қўйилган кетди» деб ёзди Сантуш.

Ҳинд шоири, биринчи Тошкент конференцияси қатнашчиси, «Тошкентда оқшом» шеърининг муаллифи Али Сардор Жафрий Тошкентда 1958 йилнинг октябры тўғрисида мушоҳида юртади.

Икки китобнинг қўл олишиб сиқилуви Тошкент конференциясининг рамзий белгиси бўлиб қолди. Инсон қўли ҳақида жуда кўп асарлар ёзилган. Али Сардор Жафрий, Бери Кер-Бобоев (Филл Суати қирғиғи) шоири мекхаткаш кишиларнинг «Бутун дунёни кўтариб турган» кўлларига бағишлаб ёзган шеърлар кўплар ҳақида тмаи бўлиб қолди.

Робиндранат Тагор, Прем Чанд, Файз Ахмад Файз, Соҳибжамол, Нозим Ҳикмат сингари кўплар Шарқ адабларининг бизнинг мамлакатимизга бағишланган асарларини совет кишилари севиб ўқидилар. 20 йил давомида Осиё ва Африка мамлакатлари кўплар прогрессив ёзувчиларининг ижодий совет Иттифоқидagi китобхоналарининг ҳам мулкига айланди. Мингдан орттиқ асарлар СССР халқларига тилига таржима қилиб, нашр этилган. Робиндранат Тагорнинг 8 томлик танланган асарлари ўзбек тилида чоп этилган. Прем Чанд, Амрита Притам, Хоми Ахмад Аббас, Савитри Зоҳир ва бошқа ёзувчиларнинг китоблари бир неча марта ўзбек тилида чиқарилиди. Вьетнам, Монголия, Япония, Эрон, Покстон, Туркия, Жазонир ва Миср ёзувчиларининг асарлари ҳам ўзбек китобхоналарига етиб келган.

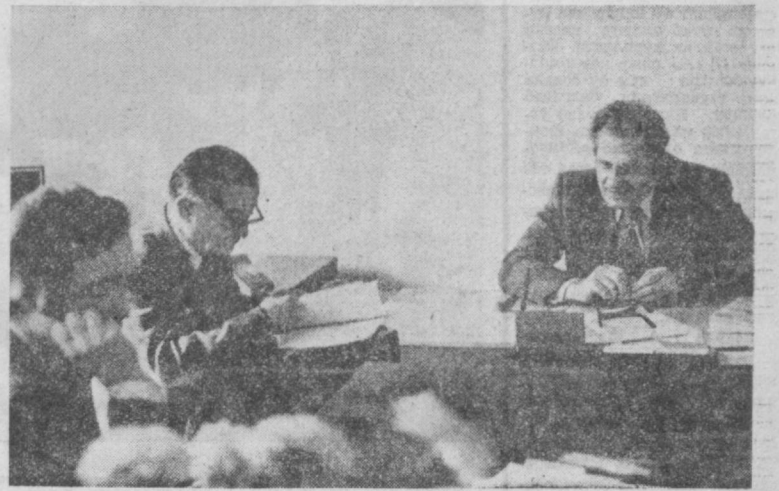
Осиё ва Африка мамлакатларининг конференцияси Совет китобхоналари учун Африка адабиёти билан танишмишда катта хизмат қилди. Сенегал ёзувчиси Сембен Усмоннинг романи, Ангола шоирларининг шеърлари, Африка эртаклари, галилик адаби Эффа Теодора Сатерлендининг болалар учун ёзган шеърларини Урта Осиё республикалари халқлари ўз она тилларида ўқиш имконига эга бўлишди.

Ўтган 20 йил ичида Осиё ва Африка адабиёти ўси, улғайди, илмий ижодий галабалири кўлга киритди.

Кўпгина инжодкорлар «Нилуфар» мукофотида сазовор бўлишди. Улар орасида анголик шоир Агостиньо Нето, Жанубий Африка республикасида Алекс Ла Гума, палестинлик Махмуд Дервиш, палестинлик Файз Ахмад Файз, сенегаллик Сембен Усмон ва мозамбиклик ёзувчи Марселино Душ Сантуш қириқтоқлик Хавизашраф Бечан ва жазонирлик Кўди Бечан, вьетнамлик То Хой ва Тху Бон, кенйалик Жеймс Нгуғи ва нигер адабиёти Сономий Удаллар бор. Совет ёзувчиларида Зулфия, А. Сафронов ва М. Шолоховлар ҳам шу мукофот лауреатли бўлишган.

Айтиш керакки, кеска алоқда эстафетаси ишончли кўпларда. 1976 йилда Тошкентда бўлиб ўтган Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг биринчи учрашуви делегациялар ветеранлар билан ёлмасан бормоқдалар.

Бугун очилганда икки китоб калам соҳибдорларининг учрашуви Осиё, Африка ва бошқа мамлакатлардаги ёзувчиларнинг бирдамлиги, ижодий ҳамкорлигини янги мустақамлашга яна бир янги кўрик бўлади.

МУНОСИБ СОВҒАЛАР

Республикамиз нашриятлари Осиё ва Африка мамлакатлари тараққиётлари ёзувчиларининг энг яхши асарларини чоп этиш ва кенг китобхоналар омасига етказиш борасида актив фаолият кўрсатмоқда. Айниқса, Гафур Гулом номидagi Адабиёт ва санъат нашрияти иши диққатга сазовор. Мазкур нашрият кейинги йилларда ўзбек китобхоналари ҳуқуқига оид аффрикалик қалам аҳдларининг ўнлаб китобларини ҳавола этди. Шу йилнинг ўзига Мали ёзувчилар Союзининг раиси, «Мали — СССР» дўстлик жамиятининг Бош секретари, Африка—Осиё ёзувчилари ҳаракатининг фаол иштирокчиси Гауссу Диваварнинг «Кўш чикши» номли поэтик тўплами, таниқли Бенгал адаби Тоқаш Шивасан — Кара Пиланинг «Соҳилдаги муҳаббат» романи, Нигерия адаби Джон Мунонининг «Ота қулбаси» повести ва бошқа асарлар китобхоналар кўлига етиб борди.

Нашрият планидан муносиб ўрни эгаллаган, яқин вақтлар ичида босмадан чиқадиган бошқа асарлар ҳам аниқланган. Қадимки хинд эпоси «Рамаяна», «Ангора эртак ва ерсоналари» тўплами, Жазонир адаби Мурод Бурбунининг «Бутезор» романи шулар жумласидан.

Икки китоб ёзувчилари анжуманига бағишлаб Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг «Еш гвардия» нашрияти чоп этган тўплам «Дастлабки учун» деб номланган. У Ироқнинг Ш. Хусейн, М. Богдодий, Иорданиянинг Ф. Ал-Кассус, Фата Ас-Сава, Суданнинг Аз-Зубейр Али, Абу Бакир Холд, Эроннинг С. Чубан, М. Форузан, Жанубий Яманининг А. Базаб, Мароконинг Ж. Ахмад, Покстоннинг В. Коканда сингари адабларнинг халқимиз мавзурлардаги эртак ва ҳикояларидан тўзилган. Уларда асосан мазкур мамлакатлар болаларининг ташвиш ва озулар, аяли ҳаёти ва мустақиллиги, аяли ҳаётда баъзи мамлакатларда амалда охирига келган туб социалистик ўзгаришлар акс эттирилган.

Осиё ва Африка мамлакатлари адаблари ва шоирларининг нашриятларимиз томонидан чиқарилаётган китоблари, бир томондан, республикамиз меҳнаткашларини ўша мамлакатлар халқларининг ҳаёти, турмуш тарзи, афғоналари, орзу-интихиллари билан таништиради, иккинчи томондан, адабий ва маданий алоқаларнинг ривожланишида муҳим роль ўйнамоқда.

Ш. ТОҲИРОВ.

Судий ДОРЖПАН.

Мўғул шоири

САДОҚАТ

Юлиб олса ўлим чағали ногоҳ
Орамдан агар бирорта дўстин.
Алтичаччи кўз ёш тўқамиз бўлаб.
Аммо, бундан кўра минг марта ортиқ.

Даҳшатли, аламли бўлар, мабодо
Қаторингда юрган тирик бир дўстин
Ҳиснат қилса-ю, қўл сийлаб кетса,
Дўстиндан тирилиш жудо бўлсанг сен.

Ҷойиз ИЛСУРЭН.

Мўғул шоири

ЎЛМАСЛИК ҲАҚИДА

Ишқ ўлмас-у кўшн ҳам ўлмас,
Айри тушмас иккаласи ҳеч.
Тўри, сеғи юрдада пилон,
Тўри, қўшн юрда таралар.

Аммон, куй-қўшн бор экан
Қўлиб кетмас ишқ фағат дилда.
Қўшн қалба ёса ҳам қанот,
Ҳар бир қалба киролар ишқда.

Ю. Шомасуров таржимаси.

АДАБИЙ АЛОҚАЛАР ЧАШМАСИ

ХАЛҚИМИЗДА, қўл-қўлдан сув ичар, деган мақол бор. Бу мақолни бир халқ китобхоналари қўлнинг чанқоғини босишга хизмат қилувчи иккинчи халқ адабий чашмасига, яъни таржима асарларига нисбат берилса ҳам аниқ мунодо бўлур эди. Зотан адабий алоқалар чашмасини ҳозирги китобхоналар чанқоғини қондириш мумкин эмас.

Бу борада Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг конференциялари ҳақда роза бўлмоқда. Халқлар ўртасидаги адабий алоқаларни қўлайтиришга, дўстликни мустақамлашга ёрдам бермоқда. Айниқса, таржима асарларининг кенг қанот ёйилиши, янги-янги таржима асарларининг тарқалиши билан шу гулланувчи нашриятларнинг юзига келишида бундай учрашувларнинг аҳамияти беҳисобдир.

Тошкентдаги «Прогресс» нашриятининг ташкил этилиши ҳам худди мана шу максалларни кўзда тутилди. «Прогресс» нашрияти ташкил этилганда Бунд Совет Шарқи республикалари ёзувчилари ва шоирларининг кўпгина асарлари чет тилларга таржима қилинди.

Жўмладан, шу йилнинг ўзига хиндий тилига Садриддин Айнининг «Қиссача таржиман ҳолим» асари, «Ўзбек халқ эртаклари», Буюк даҳлар Карл Маркс, Фридрих Энгельс, Владимир Ильич Ленин асарларидан таркиб тошган «Коммунистик жамият тўғрисида» китоблари таржима қилиниб, хинд кўкчиларига тақдим этилди. Яқин йилларда яна 17 китобни нашр этиш мўлажалланган. Булар орасида КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Ленин йўлида» китоби, буюк қозоқ ёзувчиси Мухтор Азизовнинг «Абай» эпоси, таниқли ўзбек ёзувчи-

Э. МУҲАМЕДОВ.

ШИОРИМИЗ — БИРДАМЛИК

ринчи Конференциясини ўтказиш тўғрисидаги таклифи яқинлик билан кутиб олинди. Осиё ва Африка ёзувчилари ҳаракати гоиси ана шундай турлидир. Бу ҳаракатнинг мақсади миллий адабиёт ва маданиятни ривожлантириш, миллий озоодлик учун, империализм ва мустақамлашчиликка қарши курашдан иборат эди.

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг конференциясига тайёргарлик қилиш мақсадида 1958 йилда Ватанимизда Совет тайёргарлик комитети тўзилиб, унга таниқли ўзбек ёзувчиси Шароф Рашидов раис этиб сайланди.

1958 йилнинг 7 октябрдан 13 октябргача бўлиб ўтган Тошкент Конференциясида Осиё ва Африканинг 37 та мамлакатидан 204 адабиётчи ҳамда Европа ва Американинг 13 та мамлакатидан 22 вакил иштирок этди. Конференцияда ҳозирги Шарқ баъдий адабиётининг энг кўзга кўринган арбоблари қатнашдилар.

Конференция мақсатларида «Осиё ва Африка китобхоналарининг турли мамлакатларида адабиёт ва маданиятнинг ривожланиши ҳамда инсоният тараққиёти, миллий мустақиллик учун мустақамлашчиликка қарши, эркинлик ва бутун ер озида, тинчлик учун курашдаги роли» Осиё ва Африка халқлари маданияти ва уларнинг фарб маданияти билан алоқаси сингари муҳим проблемалар муҳокама қилинди.

Осиё ва Африка халқлари бутун куч билан ва ўзаро бир-бирини қўллаб-қувватлашда ақиллигини яхши тушуниб эдилар. Ёзувчилар озоодлик учун курашда зарур бўлган бу қўшни тарбиячилари бўлишди.

Ушандаёқ Бери 20 йил вақт ўтди. Лекин ушанда тутилган «Тошкент руҳи» — икки буюк китоб прогрессив ёзувчиларининг дўстлиги ва қардошлиги руҳи, тинчлик ҳолларига чекис садоқат, тинчлик ва демократия руҳи ҳақон ёзувчиларини олға орамламоқда.

Филиппинлик делегат Мануэла Крус биринчи марта айт-

Конференциялар қатнашчилари Ҳиндистон ва Яқин Шарқдаги империализм кучларига қарши курашда шў мақмоллар халқлари билан бирдам эканлигини айтишди. Учрашувлар қатнашчиларининг ҳаётининг ва соҳаралигини, унинг умумий руҳини ана бир бор тасдиқлади.

1967 йил баҳорда Байрутда бўлиб ўтган ушунинг Конференциядан сўнг мазкур ҳаракат Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Ассоциацияси деб атаб бошланди. «Нилуфар» журналининг ташкил этилиши бу ташкилот фаолиятидаги муҳим ютуқлардан бири бўлди.

1968 йил 20 сентябрдан 25 сентябргача республикамиз пойтахтида Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Тошкентда ўтган биринчи конференциясида бағишлаб катта симпозиум ташкил этилди. Симпозиумда турли адабий мактаб ва йўналиш вакиллари иштирок этдилар. Лекин уларнинг ҳаммаси бирлик ва дўстлик руҳини, 10 йил аввал шу ерда дунёга келган ва Осиё-Африка адабиётчилари ҳаракати тақдирини аниқлаб берган руҳини янада мустақамлаш ниятида келган эдилар.

Симпозиумнинг бош мавзун «Адабиёт ва ҳозирги замон дуниси» деб аталгандир. Бунда «социал тараққиёт ва халқлар эркинлиги учун курашда ёзувчиларнинг роли», «классик мерос ва ҳозирги замон адабиёти» сингари проблемалар муҳокама қилинди. Ёзувчиларнинг икки тилда ижод қилшларини мавзун ҳам ҳаммада катта қизиқти уюлган.

Осиё ва Африка ёзувчилари ҳаракати тарихида 1970 йилда Дехлида ўтказилган конференция катта воқеа бўлди. У саферида иштирокчилар ва мустақамлашчи намоиш қилди, ўз қарорлари билан айрим миллий адабиётлар, умумий руҳининг прогрессив маданиятини янада ривожланишига хизмат қилди. Бу конференцияда қабул қилинган қарор-

1958 йилдаги Тошкент Конференциясидан сўнг Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг ҳаракати ривожланди ва кенгайди. Унга ўз ижодини Осиё ва Африкада империализмга қарши кураш, феодализм ва диний фанатизмга қарши, эски ғоялардан қутилиш учун кураш билан боғланган ёзувчилар аъзо бўлиб киришди.

Биринчи Конференциядан кейин ўтган йиллар мобайнида Осиё ва Африка мамлакатлари адабиётида совет ёзувчилари таърибисининг таъсири сезилиб турибди. Бу мамлакатларнинг прогрессив ёзувчилари социалистик реализмнинг ўзларининг асосий қуроллари қилиб оломоқдалар. Шуларнинг ҳаммаси Африка ва айрим Осиё мамлакатларидаги миллий адабиётларда кўп жанрли формалар пайдо бўлишига хизмат қилмоқда.

Тошкент Конференцияси Осиё ва Африка адабиётчиларининг биринчи анжумани бўлибгина қолмай, Шарқ ёзувчилари кўпгина бирлашувларида катта роль ўйнади, бутун дунё прогрессив ёзувчилари билан ижодий алоқалар ўрнатилишига ёрдам берди. «Тошкент руҳи» Осиё ва Африканинг ижодий интилобига миллий адабиётларнинг уйғонishi ва ривожланиши, уларнинг ўзаро яқинлашуви учун курашга олаштириди.

Иккинчи жаҳон урушидан кейин мустақамлашчилик зулми остида эзилган халқларнинг уйғониши, миллий озоодлик ҳаракатининг кескин кучайиши ёзувчилар ҳаракатининг кучайишига ҳам тўқнаш бўлди. Маданий алоқалар кенгайди, фан, санъат ва адабиёт намоишларининг ўзаро учрашиб туришлари йўлга қўйилди. Бизнинг ёзувчи ва шоирларимизнинг Осиё ва Африка мамлакатларига қилган сафари уларга Шарқ мамлакатлари халқлари ҳаёти билан яқинроқ танишиш ва уни адабиётда тўлароқ акс эттириш имконини берди.

1950 йилда Н. Тихонов, А.

нинг мустақиллик учун мардоневор курашини акс эттирган етук, гоҳи ва баъдий жиҳатдан қўлга бўлган бир қатор асарларини яратган. Ойбекнинг «Покстон дафтери» номли шеърлар туркуми, «Ҳинд-кушнинг нағри» тароватли очерки, «Нур қириб» кссиса, Гафур Гуломнинг «Коммунизм эри», «Салом», «Қизил Жамиллага», «Буюк хинд халқига», Шароф Рашидовнинг «Қашмир қўшн» кссиса, Мамавасул Бобоевнинг бир туркум шеърлари, Уйғун, Шайхзода, Рамз Бобоев, Ҳамид Гулом, Мирмуҳсин ва бошқа ўзбек шоирларининг асарлари шулар жумласидандир.

Айниқса, Зулфиянинг 1956 йилда Дехлида бўлиб ўтган Осиё мамлакатлари ёзувчиларининг конференциясида атайб ёзилган «Мушораси» диққатга сазовордир. Шарқ Ҳиндистон табияти, эрқин бўлиб қилган чизиб беради, у Шарқ халқлари ўртасидаги кўна дўстлигини уларнинг урф-одатлари, афғоналари орқали акс эттиради.

Шароф Рашидовнинг «Қашмир қўшн» кссисада қадимий Қашмир халқ афғонаси асосида катта мазмун етди. Унда зулм чеккан Шарқ бош кўрабганлиги ва ер озида аялиқининг ёмонлиги устидан тантана қилаётганлиги сезилиб туради. Қиссанинг асосий йўналиши аялиқини, эркинлик, дўстлик, муҳаббатдир!

Урта Осиё республикаларининг кўпгина шоирлари ижодий учун эркин, социалистик Шарқ ва зулм остида эзилган Шарқ халқлари ҳаётини кўнкор тасвирлаш ҳаракатини бундан ҳамид Олимжон («Шарқ»), Махмуд Шайхзода («Ўзбекистон»), Мирзо Турсунзода («Мен эркин Шарқданман»), Гафур Гулом («Икки Шарқ») ва бошқа кўплар инжодкорлар мисолида кўриш мумкин.

Тошкент конференциясидан сўнг Осиё ва Африка мамлакатларида совет кишиларига бўлган қизиқчи сезилири даражада ўсиб. Мазкур конференция қатнашчиси ироқлик

нинг мустақиллик учун мардоневор курашини акс эттирган етук, гоҳи ва баъдий жиҳатдан қўлга бўлган бир қатор асарларини яратган. Ойбекнинг «Покстон дафтери» номли шеърлар туркуми, «Ҳинд-кушнинг нағри» тароватли очерки, «Нур қириб» кссиса, Гафур Гуломнинг «Коммунизм эри», «Салом», «Қизил Жамиллага», «Буюк хинд халқига», Шароф Рашидовнинг «Қашмир қўшн» кссиса, Мамавасул Бобоевнинг бир туркум шеърлари, Уйғун, Шайхзода, Рамз Бобоев, Ҳамид Гулом, Мирмуҳсин ва бошқа ўзбек шоирларининг асарлари шулар жумласидандир.

Айниқса, Зулфиянинг 1956 йилда Дехлида бўлиб ўтган Осиё мамлакатлари ёзувчиларининг конференциясида атайб ёзилган «Мушораси» диққатга сазовордир. Шарқ Ҳиндистон табияти, эрқин бўлиб қилган чизиб беради, у Шарқ халқлари ўртасидаги кўна дўстлигини уларнинг урф-одатлари, афғоналари орқали акс эттиради.

Шароф Рашидовнинг «Қашмир қўшн» кссисада қадимий Қашмир халқ афғонаси асосида катта мазмун етди. Унда зулм чеккан Шарқ бош кўрабганлиги ва ер озида аялиқининг ёмонлиги устидан тантана қилаётганлиги сезилиб туради. Қиссанинг асосий йўналиши аялиқини, эркинлик, дўстлик, муҳаббатдир!

Урта Осиё республикаларининг кўпгина шоирлари ижодий учун эркин, социалистик Шарқ ва зулм остида эзилган Шарқ халқлари ҳаётини кўнкор тасвирлаш ҳаракатини бундан ҳамид Олимжон («Шарқ»), Махмуд Шайхзода («Ўзбекистон»), Мирзо Турсунзода («Мен эркин Шарқданман»), Гафур Гулом («Икки Шарқ») ва бошқа кўплар инжодкорлар мисолида кўриш мумкин.

Тошкент конференциясидан сўнг Осиё ва Африка мамлакатларида совет кишиларига бўлган қизиқчи сезилири даражада ўсиб. Мазкур конференция қатнашчиси ироқлик

нинг мустақиллик учун мардоневор курашини акс эттирган етук, гоҳи ва баъдий жиҳатдан қўлга бўлган бир қатор асарларини яратган. Ойбекнинг «Покстон дафтери» номли шеърлар туркуми, «Ҳинд-кушнинг нағри» тароватли очерки, «Нур қириб» кссиса, Гафур Гуломнинг «Коммунизм эри», «Салом», «Қизил Жамиллага», «Буюк хинд халқига», Шароф Рашидовнинг «Қашмир қўшн» кссиса, Мамавасул Бобоевнинг бир туркум шеърлари, Уйғун, Шайхзода, Рамз Бобоев, Ҳамид Гулом, Мирмуҳсин ва бошқа ўзбек шоирларининг асарлари шулар жумласидандир.

Айниқса, Зулфиянинг 1956 йилда Дехлида бўлиб ўтган Осиё мамлакатлари ёзувчиларининг конференциясида атайб ёзилган «Мушораси» диққатга сазовордир. Шарқ Ҳиндистон табияти, эрқин бўлиб қилган чизиб беради, у Шарқ халқлари ўртасидаги кўна дўстлигини уларнинг урф-одатлари, афғоналари орқали акс эттиради.

Шароф Рашидовнинг «Қашмир қўшн» кссисада қадимий Қашмир халқ афғонаси асосида катта мазмун етди. Унда зулм чеккан Шарқ бош кўрабганлиги ва ер озида аялиқининг ёмонлиги устидан тантана қилаётганлиги сезилиб туради. Қиссанинг асосий йўналиши аялиқини, эркинлик, дўстлик, муҳаббатдир!

Урта Осиё республикаларининг кўпгина шоирлари ижодий учун эркин, социалистик Шарқ ва зулм остида эзилган Шарқ халқлари ҳаётини кўнкор тасвирлаш ҳаракатини бундан ҳамид Олимжон («Шарқ»), Махмуд Шайхзода («Ўзбекистон»), Мирзо Турсунзода («Мен эркин Шарқданман»), Гафур Гулом («Икки Шарқ») ва бошқа кўплар инжодкорлар мисолида кўриш мумкин.

Тошкент конференциясидан сўнг Осиё ва Африка мамлакатларида совет кишиларига бўлган қизиқчи сезилири даражада ўсиб. Мазкур конференция қатнашчиси ироқлик

БИРИНЧИ КОНФЕРЕНЦИЯ ТАРИХИДАН

МАЪЛУМ

